

INES VIRČ

UVID U HILONIMIJU GORNJEGA MEĐIMURJA

COBISS: 1.01

Vpogled v gozdna imena zgornjega Medžimurja

V tem delu so na osnovi arhivskih in terenskih raziskav obdelana gozdna imena zgornjega Medžimurja. Najbolj severna, po površini najmanjša, hkrati pa najgosteje naseljena hrvaška županija je zaradi zemljepisnega položaja in stoletnega sosedstva z Madžari izjemno zanimiva za dialektološke in onomastične raziskave.

Ključne besede: Medžimurje, hrvaščina, gozdno ime, hilonimija

An Examination of Forest Names in Upper Međimurje

This article examines forest names in upper Medimurje based on archival material and field studies. This northernmost, smallest, and at the same time most densely inhabited Croatian county is exceptionally interesting for dialectology and onomastic research because of its geographical location and centuries of bordering Hungarian territory.

Keywords: Medimurje, Croatian, forest name, woodland name

0 UVOD

Iako je hrvatsko onomastičko nazivlje uglavnom usklađeno sa slavenskom onomastičkom terminologijom (najrazrađenije nazivlje nalazimo u ruskoj i češkoj onomastici), imena šuma, tj. hilonime ne nalazimo ni na jednom od najcjelovitijih popisa hrvatskih onomastičkih naziva i njihovih definicija, autora Petra Šimunovića. U knjizi *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, u poglavlju *Hrvatska onomastička terminologija*, Šimunović je dodao i *Priručni rječnik hrvatskih onomastičkih termina* u kojem obrađuje nazine koji se rabe u hrvatskoj onomastičkoj terminologiji (Šimunović 2009: 75–79), međutim, hilonimi nisu obuhvaćeni popisom. Kako termin *hilonim* (grč. *hýlē* ‘drvo, šuma’) nije nepoznat hrvatskim onomastičarima, štoviše, prihvaćen je na *Odjelu za onomastiku i etimologiju*, isti će koristiti i u ovom radu o šumama gornjega Međimurja.¹ Također, isti termin predlaže i Vladimir Skračić u *Toponomastičkoj početnici*: »Međutim, toponimski likovi kojima se identificira sadržaj ‘šuma’ vrlo su brojni pa preporučujemo,

¹ Andela Frančić po uzoru na Podolsku i Šipku u radu o rečkoj mikropontonimiji (2003: 373) toponime dijeli ovisno o vrsti imenovanoga objekta na: *ekonime* (imena naselja), *hidronime* (imena voda), *oronline* (imena brda), *horonline* (imena većih prirodnih ili administrativnih područja), *urbanonime* (imena unutargradskih topografskih objekata), *dromonime* (imena prometnica), *agroonime* (imena polja), *driemonime* (imena šuma).

po prijedlogu Mislave Bertoša, upotrebu termina *hilonim*, od grčkog *hyle* ‘drvo, šuma’...» (Skračić 2011: 110).

Šume čine 12,37 % ukupne površine Međimurja,² tj. Međimurje ima 9734 ha šuma. Od toga je 3341 ha ili 37 % šuma u državnom, a oko 6393 ha ili 63 % šuma u privatnom vlasništvu. Državnim šumama gospodari javno poduzeće *Hrvatske šume* putem *Uprave šuma Koprivnica*, tj. *Šumarije Čakovec*. U njihovoј je administraciji područje Međimurja podijeljeno na dvije gospodarske jedinice, tj. na GJ Gornje Međimurje (761 ha) i GJ Donje Međimurje (2580 ha). Najveća je šuma *Murščak* uz Muru između naselja Domašinec i Donji Hrašćan.

Usporedimo li udio šumskih površina na prostoru Hrvatske (40 % ukupne površine) s prostorom pokrivenim šumama u Međimurju (12,37 % ukupne površine), vidimo da je Međimurje izuzetno siromašno šumskim površinama koje ipak imaju značajnu ulogu u stvaranju biološke krajobrazne raznolikosti ovoga kraja. Nadaљe, zbog geomorfoloških osobina gornjega Međimurja, šume na strmim padinama imaju nezamjenjivu ulogu u zaštiti tla od erozije.

U donjem su Međimurju najznačajnije šumske zajednice hrasta lužnjaka, graba, johe, divlje trešnje, topole, vrbe, bagrema, briješta, klena, jablana i jasena. U gornjem Međimurju prevladavaju šumske zajednice hrasta kitnjaka i običnog graba, bukve, pitomog kestena i običnog bora. U svim se šumskim zajednicama na području Međimurja može naći grmoliko raslinje kurika, kalina, drijena, bazge, šipka i kupina te prizemnice kao što su paprat, šumske jagode, jaglaci, drijemovac, šumarice i ljubičice.³

1 METODOLOŠKI POSTUPCI, CILJ I PREDMET RADA

Polazište u istraživanju gornjomeđimurske hilonimije bila je postojeća dostupna onomastička literatura te stručni i znanstveni radovi objavljeni u različitim publikacijama i na mrežnim stranicama.

-
- 2 Radi preglednosti i lakšega snalaženja u građi, na kraju rada navodi se abecedni popis općina i pripadajućih naselja. Unutar zagrada donosi se kratica onih naselja koja pripadaju gornjem Međimurju (prema kriteriju visine i/ili kriteriju željezničke pruge), dok su ostala naselja samo navedena.
 - 3 Prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa u Republici Hrvatskoj postoji 105 tipova šumskih zajednica, tj. dvije regije: mediteranska (40 % površine) i eurosibirsko-sjevernoamerička regija (60% površine). Za mediteransku su regiju karakteristične: šume alepskog bora, šume hrasta crnike, šume bijelog graba i hrasta medunca, šume crnog graba i hrasta medunca, šume dalmatinskog crnog bora te šume crnike i crnog graba. Za eurosibirsko-sjevernoameričku su regiju karakteristične: šume hrasta lužnjaka sa žutilovkom, šume hrasta lužnjaka i običnog graba, šume poljskog jasena, šume crne johe, šume vrba i topola, šume hrasta kitnjaka i običnog graba, šume hrasta kitnjaka i pitomog kestena, šume s crnim grabom i hrastom meduncem, šume bukve, šume bukve s bekicom, šume bukve s jesenskom šašikom, šume lipa i tise, šume crnog bora, šume bukve i jele, šume jele s rebračom, šume bukve i šume smrek. Prema navedenoj klasifikaciji staništa u Republici Hrvatskoj i podjeli na dvije regije, područje je Međimurja dio eurosibirsko-sjevernoameričke regije.

Prikupljanje je građe obavljeno u skladu s *Uputama za prikupljanje onomastičke građe Odjela za onomastiku i etimologiju* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje, a za svako je gornjomeđimursko naselje ispunjen i *Upitnik za onomastiku*, tj. dio upitnika koji se odnosi na hilonimiju. Zabilježeni toponimijski likovi zapisi su u hrvatskoj dijalektologiji uobičajenim sustavom fonetske transkripcije. Toponimijska je građa za čitavo gornjomeđimursko područje ispisivana i u Područnom uredu za katastar Čakovec te u Hrvatskim šumama, tj. Šumariji Čakovec. S obzirom na to da bi sustavan prikaz gornjomeđimurske hilonimije, kako povijesne, tako i suvremene, znatno nadilazio okvire ovoga rada, rad se temelji na analizi suvremene gornjomeđimurske hilonimije.

Toponimijska je građa klasificirana prema modelu značenjske i tvorbene analize topónima osmišljenom za potrebe znanstvenoga projekta *Onomastička i etimološka istraživanja hrvatskoga jezika* koji je vodila Dunja Brozović Rončević. Ona je za potrebe projekta, na temelju uobičajjene prakse u toponomastici, izradila sustav toponomastičke klasifikacije koji je naravno, djelomice podudaran sa sustavom koji je u svojoj monografiji *Toponimija otoka Brača* primijenio Petar Šimunović.

Cilj je istraživanja rasvjetljavanje jezične i toponomastičke slike gornjega Međimurja te pozicioniranje gornjomeđimurske hilonimije u odnosu na sjeverozapadnu, a zatim i čitavu hrvatsku toponimijsku sliku. Za ostvarenje navedenoga cilja bilo je potrebno popisati i obraditi toponimijsku građu, utvrditi etiologiju i etimologiju pojedinih hilonima, opisati jezične značajke uopće i one koje se ogledaju u međimurskoj onimiji.

2 HILONIMIJА GORNJEGA МЕДИМУРЈА ПРЕМА ПОДАТЦИМА ŠUMARIJE ČАКОВЕЦ И ПОДАТЦИМА PUK-А ČАКОВЕЦ⁴

Prema podatcima Šumarije Čakovec na području gornjega Međimurja postoje 42 odjela,⁵ tj. 269 odsjeka ili imena državnih šuma. Iz popisa je očigledno da se jedno ime odnosi na veći broj čestica, tj. popis čine 63 različita imena.

Terenskim je istraživanjem od ukupno 269 imena državnih šuma potvrđeno njih 98, tj. jedanaest različitih imena šuma. Svako se ime javlja i po nekoliko puta, ali u različitim naseljima, pa se usporedbom službenoga popisa s imenima prikupljenim terenskim istraživanjem jasno pokazuje da se jedno ime redovito odnosi na veći broj čestica.

⁴ PUK = Područni ured za katastar.

⁵ Odjelom se smatra trajna osnovna jedinica gospodarskog razdjeljenja šuma u okviru pojedine gospodarske jedinice. Odjeli se ustanovljuju u svrhu lakšeg gospodarenja, nadzora i orientacije na terenu. Površina odjela, osim za neobraslo proizvodno šumsko zemljište, šikare, šibljake i garige, u pravilu ne može biti veća od 60 ha. Odsjekom se smatra privremena najmanja osnovna površina gospodarskog razdjeljenja šuma unutar odjela s kojom se, kao sastojinom, posebno gospodari. Najmanja površina odsjeka iznosi 1 ha.

Analizom je utvrđeno kako je najviše imena državnih šuma u čijoj se osnovi nalazi ime sela (25,4 %), što i ne čudi s obzirom na to da je riječ o državnim šumama. Naime, ovim je načinom imenovanja institucijama olakšan nadzor šuma, ali prije svega, i orijentacija na terenu. Državne šume u čijoj se osnovi nalazi ime sela su: *Banfi, Bukovščak, Črečanski breg, Gradiščak, Kapelščak, Marof, Martin-ska gmajna, Praporčan, Prekopa, Preločko, Raskriška graba, Robadje, Selniččak, Štrigovščak, Vaščićki vrh, Vukanovec, Zasadbreg*.

Imena državnih šuma antroponimnoga postanja čine (23,8 %) građe. Kako je riječ o imenima državnih šuma, tj. o šumama koje su u vlasništvu države, a ne u privatnom vlasništvu, iznenađuje postotak imena motiviranih antroponomom. Međutim, ako znamo da se šumama, tj. ne samo šumama nego i gotovo svakoj zemljšnjoj čestici s godinama mijenja vlasnik (bilo zbog promjene vlasti, naslještva, prodaje, namjene i sl.), ovi podatci možda dokazuju čije su vlasništvo ili dio vlasništva navedene šume bile u prošlosti. Riječ je o ovim imenima danas državnih šuma: *Bačkovec, Bedeković graba, Bigec, Bogdanovo, Bujaničin breg, Gratovo, Jagerica, Jobova graba, Kukuljić graba, Markovčina, Pod Ajngelom, Pod Špraj-com, Tihanovo, Tkalec, Turkov dol*.

Po zastupljenosti, slijede imena državnih šuma motivirana nazivom bilja (17,5 %). Očekivali bismo da će ova skupina imena, uz imena državnih šuma u čijoj se osnovi nalazi ime sela, biti najbrojnija s obzirom na to da je riječ o državnim šumama. Naime, kako postoje planovi pošumljavanja, tj. točno se zna što se, gdje, kada, kako i zašto sadi ili krči, a u Hrvatskim šumama ističu kako se sve ustanovljuje radi lakšega gospodarenja, nadzora i orijentacije na terenu, malo je onih imena državnih šuma motiviranih nazivom bilja na području gornjega Međimurja, za koja bismo mogli reći da su očekivana. Poznato je da je zbog gospodarske krize u državi obnova šuma u posljednjih nekoliko godina loša te tako nestaju vrijedne šume hrasta kitnjaka i graba i šume hrasta lužnjaka i graba, a donedavno neugrožene šume bukve, zbog navedenih razloga, sve češće postaju metom nakupaca drva. Također, kako je područje gornjega Međimurja zbog tipova tla (posebno na reljefno najvišim prostorima gdje prevladavaju mineralno-karbonatna tla) poznato po čestim erozijama, među imenima državnih šuma motiviranih nazivom bilja očekivali bismo najviše psamofita, tj. biljaka koje žive na pokretnom tlu, a svojim razgranatim i dubokim korijenjem sprječavaju eroziju. Za međimursko su područje karakteristični psamofiti: crna joha, bijela topola, majčina dušica, trputac i glavičasti luk. Kako popis imena državnih šuma motiviranih nazivom bilja čine: *Borovica, Bušivščak, Glogovec, Gorščica, Hrastinka, Slakovsko brezje, Slatnjak mali, Šarije, Šarike, Topolje, Topolje-Nedelišće*, razvidno je da su od psamofita kao poticaj za imenovanje poslužili samo šaš i topola.

Imena šuma koja se odnose na oblik, svojstva i izgled tla čine 7,9 % građe, primjerice *Krčec, Pustika, Sigetec*.

Imena šuma u čijoj se osnovi nalazi naziv životinja čine 6,3 % građe, primjerice *Kravorska, Piškurnjak, Riblji breg, Svinjska senokoša*.

Imena šuma koja se odnose na sastav i osobitosti tla čine 4,8 % građe, primjerice *Bereg, Čretnica, Lokve, Vodeninski breg*.

Imena šuma koja su određena položajem čine 4,8 % građe, primjerice *Gornja šuma, Pod grobljem, Pod ribljim bregom*.

Hilonimijske metafore čine 3,2 % građe, primjerice *Cigančak, Zelena*.

Imena šuma motivirana ljudskom djelatnošću čine 1,6 % građe, primjerice *Školsko*.

Već je spomenuto da je u Međimurju 37 % (3341 ha) šuma u državnom, a 63 % (6393 ha) u privatnom vlasništvu. U PUK-u Čakovec ispisana su imena šuma u privatnom vlasništvu u 36 katastarskih općina na području gornjega Međimurja. Ukupno je ispisano 33 421 ime privatnih šuma, od čega 4076 različitih (svako se ime javlja i po nekoliko puta, što u istom, što u drugim naseljima, tj. očigledno je da se jedno ime odnosi na veći broj čestica). Bogata katastarska građa koja se odnosi na imena šuma svjedoči o imenima koja su nekada postojala u određenom kraju, ali su s vremenom nestala iz uporabe i žive samo u katastarskim dokumentima (popisima i zemljovidima). Zbog ograničenja prostorom, građi ispisanoj u PUK-u Čakovec posvetit će se poseban rad.

3 HILONIMIJA GORNJEGA MEĐIMURJA KAO REZULTAT TERENSKOGA ISTRAŽIVANJA

Šumski predjeli na području gornjega Međimurja međusobno su odvojeni te najčešće ugroženi zbog gradnje stambenih objekata, prometnica i komunalne infrastrukture, što su i najčešći razlozi ugroženosti šuma u Hrvatskoj. Najugroženije su šume hrasta lužnjaka koje iskazuju izrazito bogatu biološku raznolikost. Temeljem Zakona o zaštiti prirode,⁶ šume su jedna od temeljnih prirodnih vrijednosti mnogih područja, a prvi je i jedini spomenik šumi u Republici Hrvatskoj podignut upravo u jednom od gornjomedimurskih naselja, tj. u Malom Mihaljevcu, naselju Općine Sveti Juraj na Bregu.

Terenskim je istraživanjem na području gornjega Međimurja zabilježeno 370 hilonima, a u PUK-u Čakovec ukupno je ispisano 33 421 ime privatnih šuma. Katastarska je građa provjerena na terenu, međutim, potvrđeno je samo 9,1 % imena. Riječ je o ovim imenima šuma:

Arpádovo (L), *Báčkovac* (KR, VR, ŽIŠ), *Bajdukovo* (ME), *Bákačova šúma* (Z), *Bedékovičové grábre* (BR), MM, *Bégyec* (ŽIŠ), *Bérek* (S), *Bergój* (S), *Bérnödoj brég* (BR), *Bočkáj* (PLE), *Bogádánoyska šúma* (BO), *Bóltjova šúma* (TU), *Borovica* (B), *Boróvýę* (DS, FR, MAR, ME, OV, ŠTRU), *Boróuvę* (PLE), *Borovjókovo* (VU), *Brájlevina* (MA), *Brájkovec* (ZA), *Brátkova šúma* (DB), *Brég* (ČR), *Bréžič* (MA, ŽIŠ), *Brezinka* (PRA), *Brézje* (B, BO, GD, MI, S, VUK), *Brézoyska gmojna* (BR), *Bréžný brég* (PRA), *Břzinka* (DB, VUK), *Búdor* (S), *Bújanova šúma* (ŽG), *Bukovčák* (S), *Bukovję* (GR, MAR,

⁶ V. <http://www.poslovni-savjetnik.com/propisi/priroda-zastita-prirode/zakon-o-zastiti-prirode-urednicki-procisceni-tekst-nn-br-702005-1392>.

SU), *Bukovnjek* (ŽIŠ), *Bukovska šuma* (BUK), *Bündek* (K), *Cerjek* (GK, GRA), *Ciglenica* (FR, Z), *Ciglenice* (BR), *Cigojničak* (MM), *Cimboł* (ME), *Čanadije* (K), *Čep* (NE),⁷ (PU), *Česmiga* (PLE), *Čistinka* (ŠE), *Čizmek* (ME), *Črečanska šuma* (ČR), *Črepnica/Črētnica*⁸ (ST), *Črna mlaka* (S), *Črnke* (FR), *Dájalica* (GRA), *Dikarova* (PRA), *Dnika* (ČR), *Dobravica* (BO), *Dolica* (ČR), *Dolič* (TR, DB), *Dolé korito* (ŽIŠ), *Drág* (VR), *Drvárium* (MM), *Dúga brázina* (KN), *Dúplek* (MM, Z), *Dúplova grába* (ŽIŠ), *Dužica* (ČR), *Žurova špica* (ČR), *Fadróciovo* (BA), *Falušija* (DB), *Férenčekova šuma* (J), *Flzéš* (VRH), *Födorova* (PRA), *Francino* (Z), *Franetovičova šuma* (TU), *Fratérsko* (ŽIŠ), *Frósovica* (GRA), *Fričíško* (KR), *Ftičova šuma* (TU), *Fusek* (MSR, SMM), *Gábrekovica* (ŽG), *Gácijs* (MA, ST), *Gacovnjek* (GR), *Gaj* (BO, DB, GD, PRH, PU), *Gajic* (VU), *Gálovicka* (ME), *Géline šuma* (DS), *Gérsičova šuma* (MM), *Globétka ili Golobétka* (ŠE),⁹ *Gmajna* (GD), *Gmójna* (ČR, DB, DS, MM, ST, VU), *Gogorjánka* (ČR), *Gój* (B, DK, KN, NE), *Górja šuma* (DS), *Górjekorito* (ŽIŠ), *Górje krčé* (ŽIŠ), *Grábanicę* (SLE), *Grábę* (TR), *Grabéřej* (SU), *Gradisč* (S), *Grajénka* (TU), *Griba* (BO), *Gréblica* (PRA), *Gróbęz* (ZS), *Grófyoško* (GH, SMM, TU), *Grúbičova šuma* (J), *Xarúga* (PLE), *Xerjavica* (ŽIŠ), *Xerjóska gmójna* (PRH), *Xrástje* (BR, KN, SL, TU, VU, ŽIŠ), *Xrástiję* (ŽIŠ), *Xrástinka* (MSR, PRET), *Xrjavica* (MSR, ŽIŠ), *Xrupača* ((BO, DR, DS, ST), *Xündra* (ZS), *Jaklinov gáj* (DB), *Jálšíę* (PRES), *Jalšovje* (GR), *Jáušje* (KN, SLE, ŠTRU, Z), *Jégersék* (VU), *Jólš* (BO), *Joušovina* (MAR), *Jugošček* (Z), *Juxasova* (PLE, S), *Kájzarova šuma* (VU), *Kámenica* (S), *Képec* (R), *Kitje* (ČR), *Kočilova grába* (ZS), *Kókotov gáj* (ŽIŠ), *Komodin* (VUK), *Kosmačina* (PRH, ST), *Kout* (Z), *Kozaroy breğ* (ZS), *Krć* (DR), *Krč* (ČE, FR, ŽIŠ), *Krčej* (VRH), *Krištanovska šuma* (MM, Z), *Krnica* (SMM), *Krúmpičova šuma* (LE), *Kukardovo* (ZA), *Kukmica* (PRA), *Kúpasova šuma* (TU), *Kustóję* (PLE, S), *Láporaska grába* (DR), *Lázinec* (PLE), *Léčovo* (PLE), *Lesičinę* (BR), *Lesičjak* (KN), *Leščę* (FR), *Lěšnicę* (Z), *Lipičov gáj* (DB), *Lipje* (TR), *Lóg* (PRES), *Lógovec* (ŽG), *Lopór* (DS, OV), *Lúg* (PRES), *Lugarija* (ŽIŠ), *Lugovęc* (PRE) *Madérščak* (LE), *Mážerka ž* (R), *Mágdicína šuma* (MAR), *Mákarovo* (DR), *Mála séča* (ŽIŠ), *Mála šuma* (DS), *Málę grábę* (KN, MM), *Máli Zvir* (MA), *Mánnkino* (PRA), *Mátičova šuma* (MA), *Matuličova šuma* (MA), *Mežgáj* (MA), *Méka* (SMM), *Mékota* (ČR), *Méľ* (MSR), *Miklóvňškoy gáj* (DB), *Mrázovo* (FR), *Múrajova šuma* (VU), *Na breğō* (MM), *Nácijsova šuma* (ZS), *Na Flácovym* (ZS), *Na jušo* (GH), *Na srjójsko* (VR), *Na štúko* (ČR), *Nóuční dól* (ŠTRU), *Óber Cigóny* (ŠTRU), *Ogrjéneč* (SLE), *Oréšec* (KR), *Oréšje* (ŽG), *Óršikino* (ŽG), *Óseni grím* (ČR), *Pádolék* (VRH, Z), *Pájnoga* (VU), *Párag* (SLE, TR, ŽIŠ), *Pecik* (S), *Pékél* (MM), *Pékél* (SU), *Pétkoy gáj* (PRH), *Petričkina šuma* (VU), *Pílekovo* (ZS), *Pintarija* (ŽG), *Piškórova šuma* (ŽG), *Pod kánižicom* (MSR), *Pod koutaj* (PLE), *Póžlak m* (PLE), *Po korejō* (PLE), *Pokšör* (MM), *Pôle* (BO), *Popóyska* (PL, PLE), *Popóysko* (ŠTR), *Póšník* (ŽIŠ), *Póvrtnica* (ŽIŠ), *Pré brví* (MM), *Prečniča* (KN), *Preločka šuma* (DR), *Prójnica* (GK), *Prslýska šuma* (BR), *Púčkovica* (ČR), *Púfekovo* (PRA), *Rájtarovo* (PRE), *Rakitę* (J), *Rakitovęc* (ŽIŠ), *Rébrę* (PRE), *Rebrę* (PRA), *Rép* (BO), *Repáčę* (BR), *Réškoy gáj* (BR), *Ribjak* (PLE, Z, ZA), *Rimščarska šuma* (SU), *Ritešova šuma* (PL), *Rúčič* (SU), *Séča* (BO), *Séčka* (MA, SL), *Sékcija* (B, BO, GD), *Serjáča* (GK), *Sérová šuma* (LE), *Skródkaj* (R), *Slijykači* (ZA), *Smrdéčka* (DB, DS), *Srédek* (SMM), *Sŕncova šuma* (PLE), *Srpáča* (GRA), *Stézicę* (ŽIŠ), *Stóra šuma* (MM), *Stóri gród* (BR), *Šarika* (FR, MM, Z), *Šarinęc* (DS), *Šarjé* (DB, DR, ŽIŠ), *Špică* (ČR, DR, LE, PRH), *Špicę* (PLE), *Štefanéčka šuma* (ŽG), *Štrigojčak* (ŽG), *Štrikova grába* (PRE), *Štúčkovo s* (DR), *Štúk m* (ŽIŠ), *Štúmbel m* (DK), *Šúma ž* (GRA), *Švécovo s* (VU), *Testerník m* (BO), *Tixajova šuma ž* (DS), *Tkálčeka šuma ž* (J), *Topolé s* (GD, KR, MA, SL, SLE, ŽIŠ), *Trézina*

⁷ »Od nekadašnjih prostranih šumskih površina (i) *Kuršanskog luga*, ostala je danas samo jedna šuma: *Čep*. Veći dio Čepa (koji je oko kilometar i pol udaljen od Nedelišća) prekriva hrast, ali ne samonikli već sađen ljudskom rukom, i to etapno, po parcelama, u vremenu od 1894. do 1900. godine« (Buturac i dr. 1993: 391).

⁸ Terenskim su istraživanjem zabilježena oba oblika imena.

⁹ »Globetka je nekadašnje plavljeno područje, vodama pritoka Trnave, a autohton je bilo obraslo šumom. U povijesnim izvorima spominje se naziv šume zapadno od Sv. Helene – Golobenka. Od sredine 19. stoljeća ove šume su se intenzivno krčile, naročito nakon izgradnje šećerane u Čakovcu. Nakon što je šuma iskrčena, zamijenile su je niske močvarne biljne zajednice. Nakon regulacije vodotoka, sredinom 20. stoljeća, suši se i gornji površinski sloj tla, te na čitavom području prevladavaju biljne zajednice trava.« (http://www.zavod.hr/senkovec/ppuo_senkovec.pdf)

šuma ž (PL), *Tr̄je* s (K), *Tuškova šuma* ž (VU), *Vajdova šuma* ž (TU), *Vančova šuma* ž (GRA), *Várince* (ČE), *Vároška* ž (PU), *Véliká séča* ž (ŽIŠ), *Véliké grábę* ž (KN, MM), *Véliký Zvír* m (MA), *Vigovica* ž (L), *Viroycova grába* ž (DK), *Vrbje* s (PU), *Vróža jáma* ž (MM, Z), *Vúčetinska gmójna* ž (VU), *Vukovo* s (FR), *Vúlayka* ž (MM), *Vumék* m (MM), *Zadružórova šuma* ž (Z), *Zdölęc* m (MM), *Zótón* m (L), *Zélenbor* m (BR), *Zélina* ž (B, BO, GD, PRES), *Zlámenica* ž (FR, PLE, ZS), *Zverijak* m (BR), *Zvonórova grába* ž (ŽIŠ), *Žibékovicá* ž (ŽG), *Žiškova šuma* ž (FR), *Žúpjak* m (GK).

3.1 Jezične i inojezične osobitosti gornjomedimurske hilonimije

Gornjomedimursku hilonimiju čine imena šuma prikupljena terenskim istraživanjem te imena šuma ispisana u PUK-u Čakovec i u Šumariji Čakovec.

Komparativnom analizom svih hilonima,¹⁰ očita je nepodudarnost prozodij-skih, samoglasničkih i suglasničkih osobina.

Hilonimi ispisani u PUK-u Čakovec i u Šumariji Čakovec usklađeni su s akcenatskom normom hrvatskoga standardnog jezika, a hilonimi koji su rezultat terenskih istraživanja sadržavaju osnovne prozodijske odlike gornjomedimurskih govora, tj. gubitak opreke po tonskom kretanju i opreke po kvantiteti (razlikovnu funkciju ima samo mjesto naglaska).

Kako je deset samoglasničkih fonema koje sadrži međimurski dijalekt nemoguće bilježiti standardnom grafijom, »nepostojeći« su vokali u PUK-u Čakovec i u Šumariji Čakovec zabilježeni najbližom glasovnom vrijednošću u standardnom jeziku, pa ne čudi supostojanje nekoliko varijantnih zapisa pojedinih hilonima (npr. *Bérék/Bereg*, *Berek*; *Cigójnščak/Ciganjščak*, *Cigajščak*, *Ciganščak*). Od općekavskih samoglasničkih osobitosti u gornjomedimurskoj hilonimiji, koja je rezultat terenskoga istraživanja, nema odstupanja: zabilježeni su tzv. »srednji«, zatvoreni i otvoreni samoglasnici te diftonzi (npr. *Ciglenice*, *Boròuvje*), a refleks je jata ekavski (npr. *Brég*, *Léšče*, *Zverijak*), što svjedoči i dio katastarskih likova (npr. *Breg*, *Senokoša*).

Suglasničke odlike gornjomedimurske hilonimije jesu: postojanje dviju palatalnih afrikata, tj. č i ž (npr. *Nòuční dòl*, *Žurova špica*), skup čr (npr. *Črna mláka*, *Črnkę*), depalatalizacija lj (npr. *Gròbję*, *Pòłę*, ali je zabilježeno i *Méļę* i *Topòłę*), obezvučenje krajnjih zvučnih suglasnika (npr. *Lòg*, *Stòrj gród*), denazalizacija palatalnog nazala nj u j (npr. *Górja šuma*, *Kustóję*).

Iako u međimurskoj kajkavštini nailazimo na podosta inojezičnih leksema koji su rezultat povijesnih, zemljopisnih i kulturnoških okolnosti, u korpusu gornjomedimurskih hilonima koji su predmet ovoga rada, njih gotovo da i nema. Štoviše, terenskim je istraživanjem zabilježeno kudikamo manje inojezičnih leksema, nego što ih sadrži katastarska građa koja se odnosi na šume. Navođenjem nekoliko imena šuma aloglotskoga podrijetla iz bogate katastarske građe, ali i onih zabilježenih terenskim istraživanjem, želim potvrditi postojanje pojedinih apelativa aloglotskoga podrijetla na gornjomedimurskom području (npr. *Bérék* mađ. *berek* ‘bara, močva-

¹⁰ Pod pojmom svih hilonima mislim na hilonime prikupljene terenskim istraživanjem te na hilonime ispisane u PUK-u Čakovec i u Šumariji Čakovec.

ra, močvarno zemljište', *Falat* mad. falat 'komad, zalogaj', *Grunt* njem. Grund 'zemlja, posjed', *Hatar* mad. hatar 'kraj, predio, kotar', *Jarak* mad. árk 'prokop, kanal', *Pintarija* njem. (Faß)binder 'bačvar', *Vájdova šuma* mad. vajda 'vojvoda' i brojni drugi). Više je razloga zbog kojih ispisana katastarska građa sadrži više imena šuma alogotskoga podrijetla od one zabilježene na terenskim istraživanjima. Jedan je od njih povijest katastra. Naime, iako povijest praćenja podataka i promjena na zemljiskoj čestici sežu u daleku prošlost, o početcima katastra na području današnje države možemo govoriti tek od 18. stoljeća, točnije od 1785. do 1790. godine kada austrijski car Josip II u želji pravilnoga oporezivanja pokušava uspostaviti katastar zemljišta na području cijele carevine.¹¹ U Međimurju je katastar uspostavljen 1856. godine, samo pet godina prije nego što je ono opet pripojeno Ugarskoj (mađarski jezik postao je službeni jezik), a ako se prisjetimo da su 1896. mađarizirana i sva imena naselja u Međimurju (Francić – Žagar Szentesi 2008), inojezična situacija u mikrotoponimiji ovoga prostora puno je jasnija.

3.2 Tvorba gornjomeđimurskih imena šuma

Analiza svake onimijske građe, pa tako i analiza imena šuma, uključuje i njezinu klasifikaciju.

Po tvorbenoj se analizi hilonimi dijele na dvije temeljne skupine: jednorječne i dvorječne. Jednorječni se hilonimi dijele na: hilonime nastale topominizacijom bez ikakvih dopuna (zemljopisni i gospodarski nazivi u topominiji te topominjske metafore); hilonime nastale afiksalmom tvorbom (oni se dijele na hilonime nastale prefiksalmom, sufiksalmom i prefiksno-sufiksalmom tvorbom); složene hilonime (sraslice, složenice i polusloženice) te na jednorječne hilonime nastale od dvorječnih. Podjela dvorječnih hilonima ovisi o tome kojoj vrsti riječi pripadaju članovi topominjske sintagme.

U gornjem Međimurju s obzirom na broj riječi postoji 278 jednorječnih i 92 dvorječna imena (ukupno 370), što znači da u gornjomeđimurskoj hilonimiji dominiraju jednorječna imena (75,13 %) i da dvorječna imena čine 24,87 % ukupne građe.

Kod većine gornjomeđimurskih hilonima dolazi do preklapanja roda imena s rodom temeljnoga apelativa kojim se označava sadržaj na koji se ime odnosi. Najviše je imena šuma ženskoga, a najmanje srednjega roda.

3.3 Motivacijsko-tvorbena analiza jednorječnih gornjomeđimurskih hilonima

3.3.1 Jednorječni hilonimi nastali onimizacijom apelativa bez ikakvih dopuna

Jednorječni hilonimi nastali onimizacijom apelativa bez ikakvih dopuna tvore se po modelu: apelativ + Ø afiks. Tako tvorena imena iz apelativnoga su prešla u onimijski korpus gdje vrše onomastičku funkciju. Riječ je o ovim imenima šuma: *Bérék* ('močvarno zemljište') (S), *Borovica* (< borovica 'obična borovica') (B),

¹¹ V. <http://hgk.biznet.hr/hgk/fileovi/2121.pdf>, <http://www.geof.unizg.hr/~vcetl/radovi/CetlRoic-Matijevic.pdf>.

Breg (< brije) (ČR), *Cimbołę* (< cimbole ‘cimbal’) (ME), *Čep* (‘čep’) (NE, PU), *Češmiga* (< češmiga ‘obična žutika; loše vino’) (PLE), *Dajalica* (< dajalica ‘davateljica’) (GRA), *Dnika* (< dnika ‘udubljena, vlažna zemlja koja nije izložena suncu’) (ČR), *Duplęk* (< duplek ‘duplja’) (MM, Z), *Dužica* (< dužica ‘savinut predmet od drva’) (ČR), *Fusęk* (MSR, SMM), *Gaj* (BO, DB, GD, PRH, PU), *Gmajna* (‘općinski zajednički pašnjak’) (GD), *Gmójna* (ČR, DB, DS, MM, ST, VU), *Goj* (B, DK, KN, NE), *Grajenka* (< ‘napravica u kojoj se zadržava toplina jela’) (TU), *Grba* (< grba) (BO), *Greblica* (< greblica ‘alatka slična motici, šireg i nižeg sjećiva, služi za struganje i poravnavanje tla’) (PRA), *Grobje* (‘grobje’) (ZS), *Xaruga* (< haruga ‘jaruga’) (PLE), *Xrupaća* (< harupač ‘smetlište’) (BO, DR, DS, ST), *Kępec* (< kępęc ‘patuljak’) (R), *Kout* (< kut) (Z), *Krć* (< krć < krčevina ‘zemljiste dobiveno krčenjem’) (DR), *Krnica* (< krnica ‘drvrena zdjela’) (SMM), *Lög* (PRES), *Lopór* (DS, OV), *Lug* (PRES), *Meka* (< meka ‘vlažno zemljiste; kvalitetna oranica’) (SMM), *Mékota* (< mekota ‘mjerna jedinica;¹² zemlja crnica’) (ČR), *Otok* (< otok) (GH), *Pajnoga* (< pajnoga ‘zalistak, listić, zaperak biljke; pejor. lijeva noga’) (VU), *Párag* (< parag ‘neobrađeno zemljiste, zemljiste obraslo korovom’) (SLE, TR, ŽIŠ), *Pékél* (< pekel ‘pakao’) (MM), *Pékél* (< pekel ‘pakao’) (SU), *Pintarija* (< pintarija ‘bačvarski zanat, bačvarska radionica’) (ŽG), *Pólę* (BO), *Póšnik* (< pošnik ‘pašnjak’) (ŽIŠ), *Povrtnica* (< povrtnica ‘crna rotkva’) (ŽIŠ), *Rép* (< rep) (BO), *Ribjak* (PLE, Z, ZA), *Séča* (< seča ‘živica, živa ograda’) (BO), *Séčka* (MA, SL), *Sékcija* (B, BO, GD), *Serjača* (< srjača ‘vrsta gljiva’) (GK), *Skrđjak* (< skrođjak ‘okrajak’) (R), *Smrdéčka* (< smrdéčka ‘vrsta poljskog cvijeta’) (DB, DS), *Srédek* (< sredek ‘dio poljskog puta između kolomija ‘kolotečina’’) (SMM), *Srpáča* (< srpača ‘veliki srp’) (GRA), *Špica* (< špica ‘šiljak, vrh’) (ČR, DR, LE, PRH), *Šúma* (GRA), *Štuk* (ŽIŠ), *Štumbel* (< štumbel ‘zemljani vrč’) (DK), *Vúlayka* (< vulafka ‘vezica’) (MM), *Vumék* (< vumék ‘močvarno tlo’) (MM), *Zdölęc* (< zdolec ‘vjetar koji puše sa sjeveroistoka’) (MM), *Zélina* (< zelina ‘zelena’) (B, BO, GD, PRES), *Zóton* (L).

3.3.2 Hilonimi sufiksalne tvorbe (tvorbeni obrazac: O + -s¹³)

U međimurskoj hilonimiji zabilježeni su ovi sufiksi:¹⁴

O + -čak (-šček, -ščak, -oščak, -oyščak)

Sufiks -čak (-šček, -ščak, -oščak, -oyščak) dodaje se na toponimnu osnovu koja je motivirana nazivom biljke (tip *Bukoyčak* (S)). Dodavanje sufiksa na apelativnu osnovu označuje da zemljopisni objekt obiluje onim što je sadržano u osnovi (tip *Jugošček* (Z), *Štrigoyčak* (ŽG)). Sufiksom -čak (-šček, -ščak, -oščak, -oyščak) tvorena su i imena šuma *Cigójnščak* (MM) i *Madérščak* (LE).

¹² Stara mekota ili jutro ili katastarsko jutro ili ral = 1600 čhv = 5754,6432 m². Nova mekota ili mađarsko jutro = 1200 čhv = 4315,9824 m².

¹³ O = osnova, -s = sufiks.

¹⁴ Sufiksi se navode abecednim redom.

O + -ec (*inęc, -ovęc*)

Sufiks *-ec* (-ovęc) najčešće se pridodaje fitonimnim osnovama (tip *Lögovęc* (ŽG), *Lugovęc* (PRE), *Orešec* (KR), *Šarinęc* (DS)) i nosi ideju deminutivnosti. Dodavanjem antroponomskim osnovama (tip *Bräjkovęc* (ZA)) nastaju sufiksalne izvedenice s posvojnim značenjem. Sufiksom *-ec* (-ovęc) tvorena su i imena šuma *Baćkowęc* (KR, VR, ŽIŠ), *Ogrjęńęc* (SLE), *Rakitovęc* (ŽIŠ).

O + -ek

Čizmek (ME).

O + -ica (*-yca, -nyca, -ovica*)

Sufiks *-ica* (-yca, -nyca, -ovica) dodaje se na pridjevsku osnovu i ima funkciju poimeničavanja pridjeva (tip *Xerjávica* (ŽIŠ), *Xrjavica* (MSR), *Prećnica* (KN)). Dodavanjem apelativnim osnovama, sufiks *-ica* (-yca, -nyca, -ovica) označuje da zemljopisni objekt obiluje onim što je sadržano u osnovi (tip *Kamenica* (S), *Prđnica* (GK)). Sufiks *-ica* (-yca, -nyca, -ovica) dodaje se i na antroponimnu osnovu i označuje pripadnost (tip *Vigovica* (L)). Sufiksom *-ica* (-yca, -nyca, -ovica) tvorena su i imena šuma *Ciglénica* (FR, Z), *Ciglénice* (BR), *Črétnica* (ST), *Dóbravica* (BO), *Dolica* (ČR), *Frósovica* (GRA), *Gábrekovica* (ŽG), *Grábanicę* (SLE), *Kukmica* (PRA), *Pućkovica* (ČR), *Zlămenica* (FR, PLE, ZS), *Žibękovica* (ŽG).

O + -ič

Sufiks *-ič* nosi deminutivno značenje te se dodaje na toponimnu osnovu koja je motivirana nazivom biljke (tip *Brézic* (MA, ŽIŠ)) ili zemljopisnim nazivom (tip *Dolič* (DB), *Gajič* (VU)).

O + -ija

Sufiks *-ija* u toponimiji najčešće nosi zbirno značenje. Ovim su sufiksom tvorena imena šuma *Falušija* (< *falušija* ‘lažna’ ili < *faluš* ‘zahvalan’) (DB) i *Lugarija* (ŽIŠ).

O + -ina (*-ine, -ino*)

Sufiks *-ina* nosi augmentativno značenje te se dodaje na toponimnu osnovu koja je motivirana nazivom biljke (tip *Joušovina* (MAR)). Dodavanjem sufiksa na antroponimnu osnovu označuje posvojnost osobe čiji je antroponom u osnovi mikrotoponima (tip *Bräjewina* (MA)). Sufiks *-ina* upućuje i na obilatu prisutnost ili potpun izostanak naziva sadržanoga u toponimnoj osnovi. Ovim su sufiksom tvorena i imena šuma: *Francino* (Z), *Kosmacina* (PRH, ST), *Lesičinę* (BR), *Mankino* (PRA), *Oršikino* (ŽG).

O + -iščę

U hilonimu *Gradisčę* (S) sufiks *-iščę* označuje kakav starinski ili razoren objekt.

O + -jak (*-ijak*)

Sufiks *-jak* dodaje se na toponimnu osnovu koja je motivirana nazivom životinje (tip *Lesičjak* (KN)). Dodavanjem sufiksa na apelativnu osnovu (tip *Župjak* (GK)) označuje se pripadnost. Ovim je sufiksom tvoreno i ime šume *Zverijak* (BR).

O + -je

Sufiks *-je* dodaje se na toponimnu osnovu koja je motivirana nazivom biljke ili biljne zajednice te nosi zbirno značenje. Ovim su sufiksom tvorena imena šuma: *Boròvјe* (DS, FR, MAR, ME, OV, ŠTRU), *Boròuvјe* (PLE), *Brézјe* (B, BO, GD, MI, S, VUK), *Bukòvјe* (GR, MAR, SU), *Bukòuvјe* (ŽIŠ), *Cérјe* (< cér ‘crni hrast’) (GK, GRA), *Čanàdijе* (K), *Gacòvјe* (GR), *Grabérјe* (SU), *Xràstјe* (BR, KN, SL, TU, VU, ŽIŠ), *Xràstijе* (ŽIŠ), *Xròstјe* (MI, SL), *Jàlšijе* (PRES), *Jalšòvјe* (GR), *Jàušјe* (KN, SLE, ŠTRU, Z), *Kitјe* (ČR), *Krèžјe* (VRH), *Kustòjјe* (PLE, S), *Lipјe* (TR), *Orešјe* (ŽG), *Rakitјe* (J), *Šarjјe* (DB, DR, ŽIŠ), *Topòlјe* (GD, KR, MA, SL, SLE, ŽIŠ), *Trјe* (K), *Vrbјe* (PU).

O + -ka (-ika, -inka)

Sufiks *-ka* (*-ika*, *-inka*) dodaje se na toponimnu osnovu koja je motivirana nazivom biljke (tip *Xràstinka* (MSR, PRET)), *Šarika* (FR, Z)). Dodavanjem sufiksa na antroponimnu osnovu označuje se pripadnost (tip *Mážerka* (R)). Ovim su sufiksom tvorena i imena šuma: *Brezinka* (PRA), *Bržinka* (DB), (VUK), *Čistinka* (ŠE), *Gálovička* (ME), *Gogorójnka* (ČR), *Vároška* (PU).

O + -gj

Sufiks *-gj* upućuje na obilatu prisutnost ili potpun izostanak naziva sadržanoga u toponimnoj osnovi. Ovim je sufiksom tvoreno ime šume *Berggj* (< *berg* ‘oskoruš’) (S).

O + -ovo (-ova)

Sufiks *-ovo* (*-ova*) dodaje se na antroponimnu osnovu i označuje pripadnost. Ovim su sufiksom tvorena imena šuma: *Arpàdovo* (L), *Bajdùkovo* (ME), *Borovjòkovo* (VU), *Díkarova* (PRA), *Fadròcivo* (BA), *Fòdorova* (PRA), *Juxasova* (PLE, S), *Kùkardovo* (ZA), *Léčovo* (PLE), *Mákarovovo* (DR), *Mrázovo* (FR), *Pilékovo* (ZS), *Pùfekovo* (PRA), *Rájtarovo* (PRE), *Štučkovo* (DR), *Švécovo* (VU), *Vükovo* (FR).

O + -sko

Fratérsko (ŽIŠ), *Frtélsko* (KR), *Grofoysko* (GH, SMM, TU), *Popóyska* (PL, PLE), *Popóysko* (ŠTR).

U prikazu sufiksalne tvorbe gornjomeđimurskih hilonima vidljivo je da je najviše hilonima nastalo onimizacijom apelativa bez ikakvih dopuna (apelativ + Ø afiks).

Najzastupljeniji sufiksi u tvorbi gornjomeđimurskih hilonima prikazani su u tablici 1.

Sufiks	-Ø	-jɛ	-ica	-qvo	-ka	-ɛc	-čak
	91	55	22	18	13	10	5

Tablica 1: Sufiksalna tvorba gornjomedimurskih hilonima

3.3.3 Hilonimi se javljaju i u pluralnom obliku:

Bündekj (K), *Črnkē* (FR), *Drágę* (VR), *Gácię* (MA, ST), *Grábę* (TR), *Jólšę* (BO), *Krčę* (< krč ‘krčevina’) (ČE, FR, ŽIŠ), *Lázinę* (PLE), *Lěščę* (FR), *Lěšnicę* (Z), *Mežgájji* (MA), *Méļę* (MSR), *Rebrę* (PRA), *Rěbrę* (PRE), *Slíjykačj* (ZA), *Stězicę* (ŽIŠ), *Špicę* (PLE).

3.3.4 Hilonimi prefiksalne tvorbe (tvorbeni obrazac: p- + O):

Póžlak (PLE).

3.3.5 Hilonimi prefiksalno-sufiksalne tvorbe (tvorbeni obrazac: p- + O + -s¹⁵):

Pádolék (VRH, Z).

U zemljišnim imenima, pa tako i u imenima šuma, prefiksi određuju prostorni odnos jednoga objekta prema drugom. Prefiks *pod-* pokazuje da se zemljopisni objekt nalazi ispod drugoga zemljopisnog objekta.

3.3.6 Honomijske sraslice:

Zélenbor (BR).

3.4 Motivacijsko-tvorbena analiza dvorječnih gornjomedimurskih hilonima

Strukturnom analizom dvorječnih gornjomedimurskih hilonima mogu se izdvojiti četiri tvorbena modela:¹⁶

3.4.1 imenica + imenica:

Málj Zvir (MA) i *Vélikj Zvir* (MA).

3.4.2 pridjev + imenica:

Bákacova šúma (Z), *Bedékovičovę grábę* (MM), *Bérnqdoy brég* (BR), *Bogdánoyska šúma* (BO), *Bóltjova šúma* (TU), *Brézoyska gmójna* (BR), *Brátkova šúma* (DB), *Bréžní brég* (PRA), *Bújanova šúma* (ŽG), *Bukóyska šúma* (BUK), *Čréčanska šúma* (ČR), *Črna mláka* (S), *Dôle korito* (ŽIŠ), *Dúga brézina* (KN), *Dúplova grábę* (ŽIŠ), *Žiurova špica* (ČR), *Férenčekova šúma* (J), *Franétovičova šúma* (TU), *Ftičova šúma* (TU), *Gélinova šúma* (DS), *Géršičova šúma* (MM), *Górja šúma* (DS), *Górję korito* (ŽIŠ), *Górję krčę* (ŽIŠ), *Gríubičova šúma* (J), *Xerjóska*

¹⁵ p- = prefiks, O = osnova, -s = sufiks.

¹⁶ Strukturnu je analizu za bračku toponimiju napravio Petar Šimunović u *Toponimiji otoka Brača* (Šimunović 1972: 258–261).

gmōjna (PRH), *Jaklinoy gāj* (DB), *Kajzarova šūma* (VU), *Kočilova grāba* (ZS), *Kökotoy gāj* (ŽIŠ), *Kózarov brēg* (ZS), *Krištānoska šūma* (MM, Z), *Krūmpičova šūma* (LE), *Kúpasova šūma* (TU), *Láporašké grábę* (DR), *Lipičoy gāj* (DB), *Mágdičina šūma* (MAR), *Málā sēča* (ŽIŠ), *Málā šūma* (DS), *Málę grábę* (KN, MM), *Mátičova šūma* (MA), *Matuličova šūma* (MA), *Miklouvšekoy gāj* (DB), *Múrajova šūma* (VU), *Nácijsava šūma* (ZS), *Nóuční dól* (ŠTRU), *Ósení grím* (ČR), *Pětkov gāj* (PRH), *Pětričkina šūma* (VU), *Piškorova šūma* (ŽG), *Préločka šūma* (DR), *Prsljóyska šūma* (BR), *Rěškoy gój* (BR), *Rimščarska šūma* (SU), *Ritešova šūma* (PL), *Sévrova šūma* (LE), *Sŕncova šūma* (PLE), *Stóri gród* (BR), *Štefanéčka šūma* (ŽG), *Stóra šūma* (MM), *Štrikova grába* (PRE), *Tixajova šūma* (DS), *Tkálečka šūma* (J), *Trézina šūma* (PL), *Tuškova šūma* (VU), *Vájdova šūma* (TU), *Vánčova šūma* (GRA), *Vělika sēča* (ŽIŠ), *Vělikę grábę* (KN, MM), *Viroycova grába* (DK), *Vrőža jáma* (MM, Z), *Vučetinska gmōjna* (VU), *Zadružorova šūma* (Z), *Zvonjorova grába* (ŽIŠ), *Žiškova šūma* (FR).

3.4.3 prijedlog + imenica:

Na brēgo (MM), *Na jušo* (GH), *Na štukę* (ČR), *Óber Cigóni* (ŠTRU), *Pod kanižicom* (MSR), *Pod koutaj* (PLE), *Po korejо* (PLE), *Pré brvј* (MM).

3.4.4 prijedlog + pridjev:

Na srjójnsko (VR).

Usporedbom udjela broja dvorječnih gornjomeđimurskih hilonima u tvorbenim modelima zapaža se da je najčešći tvorbeni model pridjev + imenica (84,78 %). Kao prvi član dvočlane toponimiske sintagme u ovoj se skupini hilonima najčešće pojavljuje pridjev antroponimnoga postanja (npr. *Gélina šūma* (DS)). Toj skupini pripadaju i hilonimi koji sadržavaju antonimne lekseme. Od antonimnih leksema u gonjomeđimurskoj hilonimiji zastupljeni su *brdo – dolina*, tj. *breg – graba* (npr. *Kózarov brēg* (ZS) – *Beděkovičovę grábę* (MM) i *mali – veliki* (npr. *Málę grábę* (KN, MM) – *Vělikę grábę* (KN, MM)). Kod nekih hilonima izostaje antonimni parnjak iako ga značenje jedne sastavnice čini pretkazivim (npr. *Górja šūma* (DS), *Nóuční dól* (ŠTRU), *Stóra šūma* (MM)) Po zastupljenosti slijede hilonimi tvoreni od prijedloga i imenice koji služe za točnije određivanje položaja označenoga zemljopisnog objekta.

Determinativ u dvorječnim hilonimima vrši funkciju označavanja karakteristične osobine imenovanoga objekta:

posvojnost:

a posvojni pridjevi na *-in*:

- a1 *Gélina šūma* (DS), *Mágdičina šūma* (MAR), *Pětričkina šūma* (VU), *Trézina šūma* (PL).

- a2 posvojni pridjevi na *-ov*:
Kökotov gaj (ŽIŠ), *Pętkow gaj* (PRH), *Ritešova šuma* (PL), *Tuškova šuma* (VU), *Zadružrova šuma* (Z), *Zvonjrova grába* (ŽIŠ), *Žiškova šuma* (FR).
- a3 posvojni pridjevi na *-ski*:
Bogdánoyska šuma (BO), *Rimščarska šuma* (SU), *Vučetinska gmójna* (VU).
- a4 posvojni pridjevi na *-čki*:
- Štefanéčka šuma (ŽG), Tkálęčka šuma (J).
 - b opis objekta (boju, dubinu, veličinu ili neku drugu osobinu):
Dúga brézina (KN), *Mála séča* (ŽIŠ), *Nóuční dól* (ŠTRU), *Ósení grím* (ČR), *Stóra šuma* (MM), *Vélika séča* (ŽIŠ).
 - c položaj u odnosu na drugi objekt:
Dóľ korító (ŽIŠ), *Górę korító* (ŽIŠ), *Na brégo* (MM), *Óber Cigóni* (ŠTRU), *Pod kánižicom* (MSR), *Prę brvý* (MM).

3.5 Semantička klasifikacija gornjomeđimurskih hilonima

3.5.1 Hilonimi motivirani geomorfološkim odlikama zemljopisnoga objekta

- a zemljopisno nazivlje u hilonimiji:
- a1 hilonomastički nazivi:

U Međimurju, nažalost, nije uščuvan velik broj hilonomastičkih naziva, a neki su posve zaboravljeni. Uzrok su tome velike migracije kojima je bilo izloženo ovo područje, a posebno zemljopisni položaj Međimurja. Hilonomastički nazivi (npr. *dobravica* (< dobrava < dubrava ‘šuma’) (*Dobravica* (BO)), *gaj* ‘gaj’ (*Gaj* (BO, DB, GD, PRH, PU)), *Gajič* (VU), *Gój* (B, DK, KN, NE)), *sekcija* ‘odjel ili odsjek’ (*Sékcija* (B, BO, GD)), *šuma* ‘šuma’ (*Šuma* (GRA)) prikupljeni terenskim istraživanjem čine 5,94 % analizirane građe.

- a2 hilonomastičke metafore:
- Imena određenih hilonima metaforičnoga su podrijetla i čine 7,84 % analizirane građe. U gornjomeđimurskoj su hilonimiji najčešći izvori metafora predmeti i naprave iz svakodnevne uporabe kao što su predmeti koji su se rabili ili se i danas rabe u kućanstvu (*čep*, *grejenka*, *vulafka*), predmeti koji služe u poljodjelstvu, tj. šumarstvu (*testernik*) te predmeti koji služe u ribarstvu (*dragá*). Potvrđene su i metafore prema dijelovima ljudskoga tijela (*pajnoga*, *rebre*, *zlamenica*). Na priloženoj se fotografiji vide današnji ostaci šume *Pájnoge* u Vučetincu za koju su ispitanici tvrdili, bez da su vidjeli ovu snimku, da izgleda poput noge, iako se *pajnoga* na gornjomeđimurskom području odnosi na zalištak vinove loze.

- b hilonimi s obzirom na razmještaj, oblik, svojstva i izgled vode (objekta, tla)
- b1 hilonimi koji označuju oblik i površinska svojstva tla (12,16 % građe):
- Oblik i površinska svojstva tla važni su motivi u imenovanju šuma. Hilonim može biti motiviran dužinom zemljишta (npr. *Dúga brézina* (KN)), veličinom (npr. *Mála séča* (< seča ‘živica’)) (ŽIŠ), *Vélike grábę* (KN, MM)), oblikom (npr. *skrodjak*

‘okrajak’ (*Skrôdjak* (R)), *sredek* ‘dio poljskog puta između *kolomija* ‘kolotečina’’ (*Sredék* (SMM)), *špica* ‘šiljak, vrh’ (*Špica* (ČR, DR, LE, PRH)).

b2 hilonimi koji se odnose na sastav i osobitosti tla ili vode:

Najveći se dio hilonima iz ove skupine odnosi na vrste tla (*berek* ‘močvarno zemljište’, apelativ *kamenica* odnosi se na kamenito tlo, apelativ *leš* odnosi se na ilovasta tla, apelativ *log* odnosi se na prhka, rahla tla, *lopor* ‘lapor, tj. glinovito tlo’, *prój* se odnosi na šljunkovita tla, a *vuměk* je močvarno tlo) i čine 6,49 % analizirane građe.

b3 hilonimi određeni položajem/odnosom prema drugim toponimima (čine 5,4 % analizirane građe)

Hilonimi iz ove skupine kazuju gdje se nalazi zemljopisni objekt i u kakvom je prostornom odnosu prema drugim zemljopisnim objektima. Prevladavaju dvočlani hilonimi tvoreni od prijedloga i imenice (npr. *Na brégo* (MM), *Pod koutaj* (PLE), *Pre brvij* (< brv ‘mostić’) (MM)).

3.5.2 Toponimi u funkciji hilonima

Ova je skupina hilonima malobrojna, čini 2,7 % ukupne građe, a nastala je ili prema važnijim toponimima koji se odnose na objekte što se nalaze u njihovoј blizini (*Štrigofčak* (ŽG), *Bogdánoyska šúma* (BO), *Bukóyska šúma* (BUK), *Čréčanska šúma* (ČR), *Rimščarska* (< Rimščak) *šúma* (SU), *Vučetínska* (< Vučetinec) *gmôj-na*) ili prema naseljima iz kojih je najveći broj vlasnika (npr. *Krištanófska* (< Krištanovec) *šúma* (MM, Z), *Préločka* (< Prelog) *šúma* (DR), *Štefanéčka* (< Štefanec) *šúma* (ŽG)).

3.5.3 Hilonimi motivirani nazivima bilja, biljnoga pokrova i biljnih zajednica čine

22,2 % ukupne građe. Iako šume na području gornjega Međimurja imaju nezamjenjivu ulogu u zaštiti tla od erozije, imaju i značajnu ulogu u stvaranju biološke krajobrazne raznolikosti ovoga kraja. Tako su se u gornjomedimurskoj hilonimiji odrazili mnogi apelativi koji upućuju na postojanje raznorodnih vrsta **stablašica** (*berg* ‘oskoruš’ (*Bergój* (S))), **bor** ‘bor’ (*Boróvję* (DS, FR, MAR, ME, OV, ŠTRU), *Boróuvję* (PLE)), **breza** ‘breza’ (*Brézič* (MA, ŽIŠ), *Brezinka* (PRA), *Brézję* (B, BO, GD, MI, S, VUK)), **bukva** ‘bukva’ (*Bukóyčak* (S), *Bukóvјę* (GR, MAR), (-SU), *Bukóuvję* (ŽIŠ)), **cer** ‘crni hrast’ (*Cérję* (GK, GRA)), **gacija** ‘agacija’ (*Gacię* (MA, ST), *Gacóvję* (GR)), **graber** ‘grab’ (*Grabérję* (SU)), **hrast** ‘hrast’ (*Xrásťę* (BR, KN, SL, TU, VU, ŽIŠ), *Xrásťiję* (ŽIŠ), *Xrásťinka* (MSR, PRET), *Xróstę* (MI, SL)), **jalša** ‘joha’ (*Jálšię* (PRES), *Jalšóvјę* (GR), *Jáušję* (KN, SLE, ŠTRU, Z), *Jólšę* (BO), *Jóušovina* (MAR)), **kustoj** ‘kesten’ (*Kustóję* (PLE, S)), **oreh** ‘orah’ (*Oréšec* (KR), *Oréšję* (ŽG)), **slijva** < sliva ‘šljiva’ (*Slíjykačj* (ZA)), **topolje** ‘mjesto obraslo topolama’ (*Topólę* (GD, KR, MA, SL, SLE, ŽIŠ)), **vrbje** ‘vrbik’ (*Vribję* (PU)), **grmolikih biljaka** (*dulič* ‘vrsta divlje ruže’ (*Dolič* (DB, TR)), *lešče* ‘liješće’ (*Léščę* (FR)), **rakita** ‘soj niske šibljaste grmolike vrbe crvenkaste kore’ (*Rakitję* (J), *Rakitovęc* (ŽIŠ)) i **trava** (*češmiga* ‘obična žutika’ (*Češmiga* (PLE)), **pućkovica**

ili *pokač* ‘pucavac’ (*Pučkovica* (ČR)), *sečka* ‘krma za stoku’ (*Sečka* (MA, SL)), *smrdički* (cvijet) ‘vrsta poljskog cvijeta’ (*Smrdička* (DB, DS)), *šor* ‘vrsta trave’ (*Šarika* (FR, MM, Z), *Šarinec* (DS), *Šarječ* (DB, DR, ŽIŠ)).

Svi su ovi hilonimi »spomenici« starijega stanja u okolišu, ali i u jeziku. Teško će se danas naći i *bērg*¹⁷ i *dulic* i *češmiga* i *pokač*, a ako se i nađu, malo je onih koji će ih prepoznati, a još manje onih koji će znati i njihov narodni naziv.

3.5.4 Skupina hilonima motiviranih nazivima životinja čini 1,35 % analizirane građe. Kao motivacijske osnove potvrđene su *riba* (npr. *riba* (*Ribjak* (PLE, Z, ZA))) i *lisica* (*lesica* ‘lisica’ (*Lesičinę* (BR), *Lesičjak* (KN))), a uščuvan je i apelativ *lesičjak* kojim su se imenovala lisičja staništa, tj. Jame.

3.5.5 Hilonimi motivirani ljudskom djelatnošću

Hilonimi iz ove skupine dijele se u četiri podskupine:

- a hilonimi prema obitavalištima i javnim prostorima:
Gradische (S), *Na jušo* (GH), *Stezice* (ŽIŠ).
- b hilonimi motivirani gospodarskom djelatnošću:
- b1 hilonimi u svezi s uzgojem životinja:
Pošnik ‘pašnjak’ (ŽIŠ).
- b2 hilonimi u svezi s javnim radovima:
Drvārijum (< drvarij < drvariti ‘sjeći, sabirati, prodavati drva’ (MM)), *Lugarija* (< lugarija ‘lugarski posao’ (ŽIŠ)).
- c kulturno-povijesno uvjetovani hilonimi:
- c1 hilonimi u svezi s mjesnim predajama:
Pékél (< pekel ‘pakao’ (MM)), *Pékél* (< pekel ‘pakao’ (SU)), *Vrža jama* (MM, Z).
- c2 hilonimi u svezi s upravnom vlašću:
Grófysko (GH, SMM, TU).
- d hilonimi uvjetovani duhovnim i vjerskim životom zajednice:
- d1 hilonimi nazvani po crkvenim građevinama i posjedima:
Grobje (< grobje ‘groblje’ (ZS), *Popóyska* (PL, PLE), *Popóysko* (ŠTR), *Župjak* (< župjak < župa) (GK)).

Hilonim *Popóyska* odnosi se na šume u vlasništvu svetojurjevske župe, a hilonim *Župjak* na šume u vlasništvu Župe Novo Selo na Dravi.

3.5.6 Hilonimi motivirani prirodnim pojavama

Jedini hilonim motiviran prirodnim pojavama, tj. vjetrom, zabilježen je u Malom Mihaljevcu, naselju Općine Sveti Juraj na Bregu (npr. *Zdoléc* < zdolec ‘vjetar koji puše sa sjeveroistoka’ (MM)).

¹⁷ *Bērg* ‘oskoruš’ ima iznimno tvrdo i žilavo stablo, pa su ga upotrebljavali za izradu kotača i zupčanika na vodenim mlinovima te u stolarstvu. Sušeni plodovi oskoruša imaju poseban učinak na probavu, a brašno od oskoruša dodavalo se u kruh.

3.5.7 Hilonimi antroponomijskoga postanja dijele se na dvije brojčano jednake podskupine, tj. na jednorječne (npr. *Čanadijē* (< Čanadi < Csanád, naselje u Mađarskoj) (K), *Lęčovo¹⁸* (PLE), *Mažerka* (< Madjar-/Mađar-)) koji čine 11,62 % analizirane građe i dvorječne (11,62 %) hilonime antroponomognoga postanja. Kod dvorječnih hilonima antroponomognoga postanja razlikujemo hilonime tvorene od pridjeva u osnovi kojih je antroponom i zemljopisnoga naziva (npr. *Bedékovičovę* (< Bedeković < Bedek- < lat. Benedictus) *grābę* (MM)) te hilonime tvorene od antroponima i apelativa koji se odnose na uzgoj kultura i tipove obradiva zemljišta (npr. *Bakačova šuma* (Z)).

3.5.8 Apelativi u funkciji hilonima

hrupač < harupač ‘smetlište’ (*Xriūpača* (BO, DR, DS, ST)), *pole* ‘polje’ (*Pōlę* (BO)), *varoš* ‘manje mjesto’ (*Varoška* (PU)).

3.5.9 Hilonimi nejasna postanja ili nejasne motiviranosti

Bęgjęc (ŽIŠ), *Xündra* (ZS), *Komodin* (VUK), *Poksör* (MM), *Ručić* (SU), *Várince* (ČE).

Usporedbom udjela imena šuma po skupinama, zapaža se da je najviše imena šuma motivirano geomorfološkim odlikama zemljopisnoga objekta (39,19 %). Po zastupljenosti slijede imena šuma antroponomognoga postanja i imena šuma motivirana nazivima bilja, biljnoga pokrova i biljnih zajednica.

4 ZAKLJUČNO O HILONIMIJI

U ovome je poglavlju obrađena hilonimija gornjega Međimurja, ponajprije na temelju podataka prikupljenih terenskim istraživanjem te prema podatcima ispisanim u Šumariji Čakovec i PUK-u Čakovec. U usporedbi s postotkom šumovitosti u Republici Hrvatskoj koja iznosi 40 %, Međimurje je siromašno šumama, tj. šumovitost je vrlo niska, svega 12,37 % ukupne površine.

Terenskim je istraživanjem zabilježeno 370 hilonima.

Prema podatcima Šumarije Čakovec na području gornjega Međimurja postoje 42 odjela, tj. 269 odsjeka ili imena državnih šuma, a iz popisa je očigledno da se jedno ime odnosi na veći broj čestica, tj. popis čine 63 različita imena.

U PUK-u Čakovec ispisana su imena šuma u privatnom vlasništvu u 36 katastarskih općina na području gornjega Međimurja. U Međimurju je 63 % (6393 ha) šuma u privatnom vlasništvu, a ukupno je ispisano 33 421 ime privatnih šuma, od čega 4076 različitih. Najviše je imena šuma zabilježeno u KO Zasadbreg (11,49 %), a najmanje u KO Badličan (0,21 %).

18 *Lęčovi* je obiteljski nadimak.

Hilonimi zabilježeni terenskim istraživanjem, podrobnije su analizirani na motivacijsko-tvorbenoj i semantičkoj razini.

S obzirom na broj riječi hilonimskoga znaka, u međimurskoj hilonimiji dominiraju jednorječna imena. Ima ih 278 i čine 75,13 % ukupne hilonimije. Najviše je hilonima nastalo onimizacijom apelativa (po modelu: apelativ + Ø afiks). U međimurskoj hilonimiji najčešći su i najznačajniji sufiksi: *-ję* (najplodniji sufiks međimurske hilonimije), *-ica*, *-ovo* i *-ka*. Zabilježen je samo jedan hilonim prefiksne tvorbe, jedan hilonim prefiksno-sufiksne tvorbe te jedna hilonimjska sraslica. Strukturnom analizom hilonimskih sintagmi može se izdvojiti nekoliko tvorbenih modela, a najčešći je pridjev + imenica.

S obzirom na osnovnu riječ od koje je hilonim postao, međimursku hilonimiju dijelimo u devet skupina, a najviše je imena šuma motivirano geomorfološkim odlikama zemljopisnoga objekta, što se poklapa sa situacijom na čitavom hrvatskom području.¹⁹

Popis i raščlamba tvorbenih elemenata i modela tvorbe unutar jezika u kojem je ime nastalo, odnosno motivacijsko-tvorbena i semantička klasifikacija prikupljenih hilonima, poslužili su nam i za izdvajanje inojezičnih elemenata u gornjomeđimurskoj hilonimiji. Inojezični se elementi mogu prepoznavati u osnovi (npr. *Čonke* < mad. csonka ‘patrljak’) ili tvorbenim elementima (npr. ime šume *Jegersek* u Vučetincu, naselju Općine Sveti Juraj na Bregu, sadrži mađarski sufiks *-szek* ‘mjesto, površina, kraj nečega’). Iako je Međimurje prostor stoljetnoga suživota Hrvata i Mađara, takvih je imenskih tvorbi u gornjomeđimurskoj hilonimiji relativno malo. Međutim, ono po čemu su gornjomeđimurski hilonimi posebni u odnosu na gornjomeđimurske hidronime, oronime i zemljишna imena, jesu nazivi biljnih zajednica specifični samo za međimurski dijalekt (npr. *pōkač* ‘pucavac’, *séčka* ‘krma za stoku’, *smrděčki cvět* ‘vrsta poljskog cvijeta neugodna mirisa’) koji su gotovo zaboravljeni.

Kako i šume, a s njima i njihova imena, ne bi otišle u zaborav, svako se gospodarenje šumama mora temeljiti na *Programu gospodarenja svih šuma*,²⁰ kako u državnom, tako i u privatnom vlasništvu. Također, važna je i edukacija vlasnika šumskih površina te kontrola sječe i pošumljavanja. Ne zaboravimo: »Voda je krv krajolika, a šuma je njegovo srce!«²¹

¹⁹ »Statistička obradba hrvatskog zemljopisnog nazivlja pokazuje da gotovo 80 % topografskih apelativa ima toponimskih odraza, a oko 50 % hrvatskih toponima u svom imenu ima zemljopisni termin, što je znatno veći postotak nego u drugim slavenskim jezicima, a uvjetovan je iznimno razvedenom i raznolikom konfiguracijom tla na području Hrvatske. Onimizacija apelativa najčešća je naravno u mikrotoponimiji zbog semantičke jednoznačnosti pojedinih termina, čija se značenja precizno vezuju i poistovjećuju s osobinama i odlikama objekta na koji se odnose.« (Brozović Rončević 2003: 3)

²⁰ V. <http://www.glasila.hr/Glasila/SGMZ/SGMZ311.pdf>.

²¹ V. <http://www.zzjz-vsز.hr/pdf/Zastitasuma.pdf>.

5 POPIS IMENA NASELJA

Općina Čakovec (13 naselja): Čakovec, Ivanovec, Krištanovec (KR), Kuršanec (KU), Mačkovec (MAČ), Mihovljani (MI), Novo Selo na Dravi, Novo Selo Rok, Savska Ves, Slemenice (SLE), Šandorovec, Totovec i Žiškovec (ŽIŠ).

Općina Gornji Mihaljevec (12): Badličan (B), Bogdanovec (BO), Dragoslavec Breg (DB), Dragoslavec Selo (DS), Gornja Dubrava (GD), Gornji Mihaljevec (GM), Martinuševec (MAR), Preseka (PRES), Prhovec (PRH), Tupkovec (TU), Vugrišinec (VUG) i Vukanovec (VUK).

Općina Mursko Središće (5): Mursko Središće (MSR), Hlapičina (HL), Križovec, Peklenica i Štrukovec (ŠTRU).

Općina Nedelišće (11): Črečan (ČR), Dunjkovec (DU), Gornji Hraščan (GH), Gornji Kuršanec (GKU), Macinec (M), Nedelišće (NE), Parag (PAR), Pretetinec (PRET), Pušćine (PU), Slakovec (SL) i Trnovec (TR).

Općina Selnica (10): Bukovec (BUK), Donji Koncovčak (DK), Donji Zebanec (DZ), Gornji Zebanec (GZ), Merhatovec (ME), Plešivica (PLE), Praporčan (PRA), Selnica (S), Zaveščak (ZA) i Zebanec Selo (ZS).

Općina Sveti Juraj na Bregu (9): Brezje (BR), Dragoslavec (DR), Frkanovec (FR), Lopatinec (LO), Mali Mihaljevec (MM), Okrugli Vrh (OV), Pleškovec (PL), Vučetinec (VU) i Zasadbreg (Z).

Općina Sveti Martin na Muri (13): Brezovec (BRE), Čestijanec (ČE), Gornji Koncovčak (GK), Gradiščak (GRA), Grkaveščak (GRK), Jurovčak (JU), Jurovec (JUR), Kapelščak (K), Lapšina (L), Marof (MA), Sveti Martin na Muri (SMM), Vrhovljani (VRH) i Žabnik (Ž).

Općina Šenkovec (2): Šenkovec (ŠE) i Knezovec (KN).

Općina Štrigova (10): Banfi (BA), Grabrovnik (GR), Jalšovec (J), Leskovec (LE), Prekopa (PRE), Robadje (R), Stanetinec (ST), Sveti Urban (SU), Štrigova (ŠTR) i Železna Gora (ŽG).

Općina Vratišinec (2): Vratišinec (VR) i Gornji Kraljevec.

B	Badličan	JU	Jurovčak	PRH	Prhovec
BA	Banfi	JUR	Jurovec	PU	Pušćine
BO	Bogdanovec	K	Kapelščak	R	Robadje
BR	Brezje	KN	Knezovec	S	Selnica
BRE	Brezovec	KR	Krištanovec	SL	Slakovec
BUK	Bukovec	KU	Kuršanec	SLE	Slemenice
ČE	Čestijanec	L	Lapšina	SMM	Sveti Martin na Muri
ČR	Črečan	LE	Leskovec	ST	Stanetinec
DB	Dragoslavec Breg	LO	Lopatinec	SU	Sveti Urban
DK	Donji Koncovčak	M	Macinec	ŠE	Šenkovec
DR	Dragoslavec	MA	Marof	ŠTR	Štrigova
DS	Dragoslavec Selo	MAČ	Mačkovec	ŠTRU	Štrukovec
DU	Dunjkovec	MAR	Martinuševec	TR	Trnovec
DZ	Donji Zebanec	ME	Merhatovec	TU	Tupkovec
FR	Frkanovec	MI	Mihovljani	VR	Vratišinec
GD	Gornja Dubrava	MM	Mali Mihaljevec	VRH	Vrhovljani
GH	Gornji Hraščan	MSR	Mursko Središće	VU	Vučetinec
GK	Gornji Koncovčak	NE	Nedelišće	VUG	Vugrišinec
GKU	Gornji Kuršanec	OV	Okrugli Vrh	VUK	Vukanovec
GM	Gornji Mihaljevec	PAR	Parag	Z	Zasadbreg
GR	Grabrovnik	PL	Pleškovec	ZA	Zaveščak
GRA	Gradiščak	PLE	Plešivica	ZS	Zebanec Selo
GRK	Grkaveščak	PRA	Praporčan	Ž	Žabnik
GZ	Gornji Zebanec	PRE	Prekopa	ŽG	Železna Gora
HL	Hlapičina	PRES	Preseka	ŽIŠ	Žiškovec
J	Jalšovec	PRET	Pretetinec		

LITERATURA

- Babić 1986** = Stjepan Babić, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku: načrt za gramatiku*, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti – Globus, 1986.
- Balog 2009** = Zdenko Balog, Srednjovjekovni toponiimi sjeverne Hrvatske – kulturološki i interdisciplinarni aspekti toponomastike, *Podravina: časopis za multidisciplinarna istraživanja* (Samobor) 8 (2009), br. 15, 74–101.
- Bezlaj 1976–2005** = France Bezlaj, *Etimološki slovar slovenskega jezika I–IV*, Ljubljana: Mladinska knjiga – Založba ZRC, ZRC SAZU, 1976–2005.
- Blažeka 2001** = Đuro Blažeka, *Germanizmi u medimurskim govorima*, *Riječ* (Rijeka) 7 (2001), br. 1, 7–16.
- Borzan 2001** = Želimir Borzan, *Imenik drveća i grmlja: latinski, hrvatski, engleski, njemački*, Zagreb: Hrvatske šume, 2001.
- Brozović Rončević 2003** = Dunja Brozović Rončević, Inojezični elementi u hrvatskome zemljopisnom nazivlju, *Hrvatski dijalektološki zbornik* (Zagreb) 12 (2003), 3–14.
- Brozović Rončević 2010** = Dunja Brozović Rončević, Toponomastičko nazivlje između imenoslovija i geografije, *Folia onomastica Croatica* (Zagreb) 19 (2010), 37–46.
- Frančić 2003** = Andela Frančić, Rečka mikropolonimija, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje* (Zagreb) 29 (2003), 373–389.
- Frančić 2007** = Andela Frančić, Uvid u hrvatsku toponimiju na sjeverozapadnoj međi, *Jezikoslovni zapiski* (Ljubljana) 13 (2007), 147–157.
- Frančić – Žagar Szentesi 2008** = Andela Frančić – Orsolya Žagar Szentesi, Medimurska ojkonimija na mađarski način, *Folia onomastica Croatica* (Zagreb) 17 (2008), 59–80.
- Gluhak 1993** = Alemko Gluhak, *Hrvatski etimološki rječnik*, Zagreb: August Cesarec, 1993 (Biblioteka Vocabula).
- Klaić 2001** = Bratoljub Klaić, *Rječnik stranih riječi*. Zagreb: NZMH.
- Skok 1971–1974** = Petar Skok, *Etimografski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika I–IV*, Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1971–1974.
- Skračić 2011** = Vladimir Skračić, *Toponomastička početnica: osnovni pojmovi i metode terenskih istraživanja*, Zadar: Sveučilište, 2011 (Posebna izdanja Centra za jadranska onomastička istraživanja 1).
- Snoj 2009** = Marko Snoj, *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*, Ljubljana: Modrijan, 2009.
- Superanska 1992** = A. V. Superanskaja, Onimija v onomastike, *Folia onomastica Croatica* (Zagreb) 1 (1992), 29–42.
- Šimunović 1972** = Petar Šimunović, *Toponimija otoka Brača*, Supetar: Skupština Općine Brač – Savjet za prosvjetu i kulturu, 1972 (Brački zbornik 10).
- Šimunović 2009** = Petar Šimunović, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2009.
- Urmes 2003** = Dietmar Urmes, *Handbuch der geographischen Namen: ihre Herkunft, Entwicklung und Bedeutung*, Wiesbaden: Fourier Verlag, 2003.
- Vajs 2003** = Nada Vajs, *Hrvatska povjesna fitonimija*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, 2003.

POVZETEK

Vpogled v gozdna imena zgornjega Medžimurja

Na osnovi terenskih raziskav in arhivskih podatkov so obdelana gozdna imena (hilonimi) zgornjega Medžimurja. V uvodu je govor o onomastični terminologiji, posebej še o gozdnih imenih, ki so analizirana na strukturni in semantični ravni. V medžimurski hilonimiji prevladujejo enobesedna imena. Največ gozdnih imen je nastalo z onimizacijo apelativov, motivirana pa so z geomorfološkimi značilnostmi zemljepisnega objekta, kar se ujema s položajem na celotnem hrvaškem področju.